

La violència de gènere

ISABEL COCH

Quan es tracta de reflexionar, a l'ésser humà se li obre un ventall de possibilitats. Pot cavil·lar únicament des d'una perspectiva de present. De ben segur que l'anàlisi de l'aquí i l'ara ens ofereix un cúmulo de dades considerablement objectives i probablement menys distorsionades que els elements informatius d'un fet pertanyent al passat i alhora també més tangibles que les hipòtesis de futur cap on ens pot portar el fet que ens preocupa. Però per bé que l'enfocament en el present ens resulti contemporani, penso que l'abans i el després ens poden enriquir la visió considerablement.

En el nostre viure també ens resulta força adequada una equilibrada equació vital on prenguin part passat, present i futur. L'ahir ens pot oferir una base, un punt de partida altrament entès com unes arrels psicològiques que ajuden a entendre part de la nostra situació actual generadora d'una especial força a partir de la qual anirem fent projectes, creant il·lusions algunes factibles i d'altres que restaran en el món de les quimeres. També dins del camp mèdic s'acostuma a reflexionar a l'entorn d'una malaltia; en veiem els efectes, de vegades devastadors, i d'aquesta forma es genera un important corrent que tracta d'eliminar o de pal·liar aquests símptomes. Ara bé, la medicina no es conforma amb únicament curar, també tracta de prevenir, també investiga.

La violència domèstica (VD) és un fet; és una malaltia de la societat en la qual vivim. Sembla que el govern del Sr. Rodríguez Zapatero tracta d'abordar aquesta problemàtica tot elaborant un projecte de llei per a la violència de gènere força treballat. Per exemple, destacaria el punt que tracta d'introduir a nivell ESO alguna assignatura referent a les qüestions de gènere. Realment, resta molt per fer i per aquest motiu penso que cal obrar amb prudència i claror mental.

Crec que no n'hi ha prou amb campanyes que tractin de fer conscienciar el jovent respecte a la igualtat dels sexes, ni amb teràpies exclusives per al maltractador, ni amb mesures adequades per a la reinserció social de la figura maltractada... Crec, sincerament, que aquestes propostes són molt importants però que el que resulta fonamental és l'anàlisi de la violència en el nostre món perquè qui presenta aquest tret, qui gaudeix fent mal als qui estima, pot tranquil·lament maltractar, torturar i assassinar els qui no estima.

De ben segur que la idea proposada no us resultarà gens original donat que abordant el concepte violència ens submergem en les nits dels temps. Crec que el concepte VD ens pot enterbolir la visió i conduir-nos a tenir una percepció reduccionista i alhora limitadora. El meu discurs, avui, pretén anar més enllà del que es veu o apareix a sim-

ple vista. Amb aquestes línies tracto de reflexionar en relació amb el concepte originari patològic que s'amaga sota l'expressió «violència domèstica» i que ens pot passar per alt. El germen de la VD és senzillament la violència. Parlem de VD quan aquesta brutalitat es projecta cap als més propers però no hauríem d'oblidar que aquests éssers dits estimats i alhora maltractats, en general, es troben ubicats en una posició físicament i/o psíquica inferior a l'agressor.

Metafòricament parlant podríem veure la VD com una mala herba que sorgeix en la zona de la llar –una àrea en general força gratificant i planera–. Ara bé, caldria recordar que si les condicions del terreny no són propícies, les males herbes prou s'espavilen per créixer en d'altres indrets –llocs, de vegades, impensables i alhora inimaginables.

La llavor de la VD és, certament, la violència i ens vindria representada per l'arrel que s'arrapa allà on pot per així aconseguir sobreviure.

Penso que quan es parla de mesures en el tema que ens preocupa, tot sovint focalitzem la situació i analitzem les condicions en les quals el problema es desenvolupa però caiem en el parany d'oblidar aquella llunyana però poderosa llavor i aquelles arrels que pel seu propi benefici ja s'encarregaran d'aferrissar-se al terreny més propici –sigui el domèstic o sigui la societat en general–. Qui presenta en el seu interior el germen de la violència sempre trobarà candidats/tes on projectar les seves malalties dèries, sempre sabrà per instint malsà on arrelar el seu malestar i si a casa l'ambient o les mesures no li són propícies podrà projectar el seu particular malson cap a les persones considerades inferiors segons els seus especials barems.

La VD no és res més que una de les formes de manifestació del macroconcepte violència. De la mateixa manera que un estat d'angoixa pot traduir-se en dificultats per conciliar el son, o en còlon irritable, o en trastorns hormonals o en... la violència també s'estén per allà on pot: en forma de maltractaments a l'àmbit domèstic o en segrests, violacions, assassinats, pallisses, guerres...

Cal, doncs, reflexionar sobre la idea de violència en el nostre món. D'on prové... Cal aixecar les faldilles de la societat i anar fins a l'origen de l'individu –la infantesa– i allí serà necessari fer parada i fonda per poder analitzar a fons el que la persona sent des de l'inici dels seus dies dins l'estructura familiar que diu estimar-lo. Recordem, de nou, que no n'hi ha prou d'alimentar i mantenir econòmicament els fills. Cal un altre tipus de nodriment. Si no ens sentim feliços guaitarem al nostre entorn per valorar on i com podem arrelar la nostra violència: el lament de no sentir-se estimat.

Gironins del segle
XIX

Salvi Ruscalleda Puigvert

XAVIER CARMANIU

Quan el doctor Cruzet va tenir notícia que al poble hi havia arribat un metge jove, el primer que va fer va ser demanar informes. Tothom li va dir el mateix: era molt bona persona, un xic malaltís, però molt bona persona. I a més, segons el que explicaven, semblava que era bon metge. Sabent tot això, el doctor Cruzet ho va tenir clar. Aquest havia de ser el marit ideal per a la seva filla. A més, un casori així permetria que la consulta continués oberta el dia que ell faltés.

Salvi Ruscalleda Puigvert va néixer a la localitat de Torredra, el mes de novembre de 1849. Després de fer els primers estudis a la seva població natal, els seus pares el van enviar al Seminari de Girona. Tot i això, al cap de poc temps va passar a l'Institut Provincial, també de Girona, on va cursar el Batxillerat.

Després d'haver completat l'educació secundària, Salvi Ruscalleda Puigvert es va traslladar a la ciutat de Barcelona per matricular-se a la Universitat. Allà va estudiar medicina. Just quan feia 26 anys, el novembre de 1875, va obtenir el títol de llicenciat.

Quan feia poquíssims mesos que Salvi Ruscalleda Puigvert havia acabat els estudis de Medicina, va tornar a la demarcació de Girona per exercir la seva professió. Es va instal·lar a Cassà de la Selva. Allà va establir amistat amb un altre metge que hi havia a la localitat, anomenat Narcís Cruzet. Passat poc temps de ser a la població, el doctor Ruscalleda es va acabar casant amb la filla de Cruzet. Això va fer possible que quan va morir Narcís Cruzet, es fes càrrec dels pacients i de la consulta del seu sogre.

En poc temps, els pacients de Salvi Ruscalleda Puigvert es van adonar que, a més de ser de caràcter afable, el seu metge tenia un gran ull clínic. La seva fama es va escampar ràpidament i no era estrany que alguns col·legues li consultessin aquells casos que es veien amb més dificultats de resoldre tot sols. Tot i aquesta bona fama, Salvi Ruscalleda Puigvert no es va moure mai de Cassà de la Selva. Tan sols es desplaçava per visitar els pacients que vivien a les masies de les rodalies de la població. Segurament els seus moviments es veien limitats perquè era un home de salut molt dèbil.

Salvi Ruscalleda Puigvert va morir el cinc de març de 1912. Tenia 63 anys. Del seu matrimoni amb la filla del doctor Cruzet en van néixer dos nois. Un, anomenat Narcís, també va ser metge de Cassà de la Selva. L'altre, de nom Sixte, es va convertir en farmacèutic de Sant Feliu de Guíxols.

Isabel Coch

Psicòloga
info@divan.com

Miguel Pérez Capella

Expresident
de l'Audiència
de Girona

Xavier Carmaniu Mainadé

Historiador
i periodista

Estem sols a l'univers? (i IV)

MIGUEL PÉREZ CAPELLA

Aquest cop la mirada del *Hubble* ha viatjat molt més lluny i més enrere en el temps, en captar la dèbil llum emesa fa més de 13.000 milions d'anys per les primeres aglomeracions d'estrelles que van començar a reescalfar l'espai, després d'un període de foscor i refredament, que es va produir poc després de la Gran Explosió. «El *Hubble* ens ha col·locat a un pas del mateix Big Bang», ha dit l'astrofísic Massimo Stiavelli, líder d'aquest projecte anomenat «Hubble Ultra Deep Field» (UDFH).

Aquest retrat de l'univers fins al llençament que es faria l'any 2011 del telescopi *James Webb* és el resultat de dues imatges independents amb les seves càmeres ACS i Nicmos. En ambdues s'aprecien galàxies de lluminositat tan dèbil per la seva llunyania que són invisibles per als telescopis terrestres de major mida i la penetrant mirada del telescopi *Hubble* ha revelat fins a 10.000 galàxies en aquesta estreta franja del cel. La càmera ACS va detectar galàxies que van existir uns 800 milions d'anys després del Big Bang, mentre que la càmera Nicmos en va detectar d'altres encara més llunyanes, que van emetre la seva llum 400 milions d'anys abans...

Una de les grans revelacions de la imatge és la diversitat de formes, mides i colors de les primeres galàxies. Algunes adoptaven formes d'escuradents o braçalets, molt diferents de les espirals i

elíptiques que abunden avui al Cosmos. Tot sembla indicar que l'univers era més càdric perquè el seu ordre i estructura només començaven llavors a emergir.

Els científics han confirmat l'origen comú de la Terra i de Mart i diuen que com que ambdós planetes tenen aigua i un origen semblant, en ambdós és possible la vida. A la Terra existeix des de fa milions d'anys i a Mart es pensa que també n'hi ha o n'hi ha hagut, perquè s'han trobat altes concentracions de magnesi, ferro i sals sulfatades; una sal, identificada com a «jarosista», rica en ferro i en sofre, i llacs i mars, com ha posat de relleu el vehicle robòtic *Opportunity*, contenint l'atmosfera de Mart peròxid d'hidrogen, com la Terra; s'afirma també pels astrònoms que a Venus hi ha o hi ha hagut vida i cada cop es veu que es van fent nous descobriments. Pensar que només en el minúscul planeta Terra hi ha vida no té sentit. Insisteixo: hi ha milions de trilions de galàxies. El telescopi *Spitzer* ha detectat el major objecte planetari des de la trobada de Plutó el 1930, que seria el desè planeta del Sistema Solar i el més gran. Aquest nou objecte planetari ha estat batejat com a Sedna i està envoltat d'uns 70.000 planetoides de més de 100 quilòmetres de diàmetre, amb roques i gel...

No podem estar sols a l'univers: ni és lògic ni tindria sentit.